

> Retouradres Postbus 30155, 9700 LG Groningen

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
[REDACTED] DG Sociale Zekerheid en Integratie
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Uw brief van
7 april 2020

Uw kenmerk
2020-0000011516

Onze referentie
HD.020.054

Bijlagen
Aanvraag uitvoeringstoetsing

Datum: 3 juni 2020
Betreft: Uitvoeringstoets vrijstelling ONA voor ondernemers

Geachte heer [REDACTED],

In antwoord op de bijgevoegde brief van 7 april 2020 met het verzoek een uitvoeringstoets uit te brengen op het voorstel tot wijziging van het Besluit inburgering in verband met de "vrijstelling van het examenonderdeel Oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt voor ondernemers", deel ik u het volgende mee.

1 Inleiding

Gevraagd wordt om een uitvoeringstoets uit te brengen op de voorgestelde wijziging van het Besluit inburgering waarmee een vrijstellingsgrond wordt gecreëerd voor het examenonderdeel Oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt voor ondernemers. Dit in navolging van het Besluit van 10 april 2019 tot wijziging van het Besluit inburgering in verband met vrijstelling van het examenonderdeel oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt en enkele technische wijzigingen (Stb. 2019, 148).

De achtergrond voor de vrijstelling is dat als iemand functioneert op de Nederlandse arbeidsmarkt als zelfstandig ondernemer, en dit kan aantonen, er geen reden meer is om een examen ONA te doen of 64 cursussen ONA te volgen. Met de wijziging van het Besluit inburgering wordt het daarom, net als voor werkkenden in loondienst, ook voor zelfstandig ondernemers mogelijk om een aanvraag bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (hierna: DUO) te doen voor vrijstelling van het ONA-examen.

In deze brief komen de gestelde vragen aan bod over de uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid, datum van invoering en de financiële effecten op de uitvoeringskosten.

2 Uitgangspunten

In deze uitvoeringstoets heb ik mij gebaseerd op het gelijktijdig met het verzoek om uitvoeringstoetsing aangeboden wijzigingsvoorstel.

Het recht op de vrijstelling wordt door DUO beoordeeld op basis van door de aanvrager aangeleverde bewijsstukken waaruit opgemaakt kan worden:

- dat de onderneming ten minste zes maanden ingeschreven heeft gestaan bij de Kamer van Koophandel in de twaalf maanden voorafgaand aan het moment van aanvraag van vrijstelling;
- dat de inkomsten uit de onderneming minimaal gelijk zijn aan de hiervoor vastgestelde inkomenseis, in de twaalf maanden direct voorafgaand aan het verzoek om vrijstelling.
- dat er BTW belastingaangifte is gedaan in de twaalf maanden direct voorafgaand aan het verzoek om vrijstelling.

Indien de aanvrager actief is als ondernemer in het kader van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004) en zijn onderneming(-splan) door de gemeente levensvatbaar is bevonden, dan komt hij of zij in aanmerking voor ONA-vrijstelling, zonder dat er aan het inkomenscriterium hoeft te worden getoetst. Bij de aanvraag om vrijstelling voor ONA kan de inburgeringsplichtige met bijstand vanuit het Bbz 2004 volstaan met het aanleveren van het besluit van de gemeente tot toekenning van bijstand vanuit het Bbz 2004.

De niet inburgeringsplichtige die tot Nederland is toegelaten op grond van het verblijfsdoel Arbeid als zelfstandige (artikel 3.30 Vreemdelingenbesluit 2000) heeft ook recht op de vrijstelling. Betrokkene hoeft verder geen bewijsstukken te overleggen, de verblijfsvergunning wordt geverifieerd bij de IND.

Er wordt uitgegaan van maximaal 500 aanvragen per jaar. Dit uiteraard onder voorbehoud van een mogelijk hogere instroom wat extra kosten tot gevolg zal hebben.

De wens is om bewijsstukken niet door de aanvrager te laten aanleveren wanneer hij deze stukken al heeft ingeleverd bij een andere overheidsdienst. Het gaat dan om de inschrijving van de Kamer van Koophandel en de btw-aangiftes bij de Belastingdienst. Uitwisseling met de Kamer van Koophandel is gerealiseerd, of dit ook voor de Belastingdienst tijdig mogelijk is, is door de latere indiening van dit verzoek nog niet met zekerheid te zeggen. Wanneer deze uitwisseling niet tijdig gerealiseerd kan worden, zal de aanvrager de stukken m.b.t. de btw-aangiftes zelf aan moeten leveren.

3 Implementatie

3.1 ICT

In het systeem moeten een aantal wijzigingen worden doorgevoerd voor het kunnen verwerken van de aanvragen van de vrijstelling voor ondernemers en een mogelijke gegevensuitwisseling met de Kamer van Koophandel en de Belastingdienst.

In MijnInburgering moet de functionaliteit worden ontwikkeld t.b.v. het aanvragen van een vrijstelling ONA voor ondernemers.

3.2 Communicatie

De website www.inburgeren.nl wordt uitgebreid met informatie over de voorwaarden voor vrijstelling ONA voor ondernemers en hoe deze kan worden aangevraagd. Dezelfde informatie wordt ook opgenomen op de website voor ketenpartners.

Er moet een aanvraagformulier vrijstelling ONA voor ondernemers worden ontwikkeld.

Er moeten nieuwe beschikkingen, afwijzingsbrieven en verdagingsbrieven worden ontwikkeld.

3.3 Personeel en administratieve lasten

Het aantal verzoeken voor de vrijstelling ONA voor ondernemers zal naar uw verwachting maximaal 500 aanvragen per jaar betreffen. In deze reactie is daarvan uitgegaan. Indien de volumeontwikkelingen substantieel anders mochten blijken te zijn, zal dit in de reguliere viermaandelijke rapportage worden aangegeven.

Het is te verwachten dat door invoering van de vrijstelling ONA voor ondernemers het aantal ingediende portfolio's en eindgesprekken zullen afnemen. Op basis van de uitgevoerde analyse wordt verwacht dat bij de uitvoerende directie (het primaire proces) deze minderkosten vergaand de meerkosten die verbonden zijn aan de invoering van deze maatregel, zullen compenseren.

Ter zake van de structurele kosten in het primaire proces geldt daarmee dat verwacht wordt dat de invoering vrijwel budgettair neutraal kan worden ingevoerd.

Ter zake van het mogelijke aantal bezwaarschriften en beroepszaken, wordt rekening gehouden met een (beperkte) toename van de structurele kosten. Dat geldt ook voor de, marginale, toekomstige beheer en onderhoudskosten. Met deze (structurele) meerkosten is in deze reactie rekening gehouden.

3.4 Misbruik en oneigenlijk gebruik

De kans op misbruik van de nieuwe vrijstellingsgrond is aanwezig. Bepaalde voorwaarden van de vrijstelling zijn voor DUO niet volledig te controleren. Zo zal moeten worden uitgegaan van de juistheid van de opgestelde stukken door de accountant of het administratiekantoor.

4 Kosten

4.1 Incidentele kosten

De benodigde incidentele inzet wordt geraamd op 600 – 625 uur. In financiële zin worden deze afgerond geraamd op € 60.000. Deze kosten hebben m.n. betrekking op de benodigde systeemaanpassingen, werkinstructies en communicatie.

4.2 Structurele kosten

De structurele meerkosten zijn primair gerelateerd aan de personele kosten voor bezwaar en beroep. Daarnaast is rekening gehouden met enige meerkosten voor beheer en onderhoud. Totaal gaat het om een afgerond bedrag ad. € 62.500.

5 Conclusie

De wijziging van het besluit is uitvoerbaar.

Ter zake van de haalbaarheid, wordt het volgende opgemerkt.

Op basis van gevoerd overleg en met in achtneming van de vereiste urgentie, wordt voorafgaande op uw opdrachtverstrekking inmiddels gewerkt aan de implementatie van dit besluit. Desalniettemin moet ik u, in relatie tot de beoogde invoeringsdatum, er met de nodige nadruk op wijzen dat de beoogde implementatie met een (kleine) vertraging van een maand mogelijk wordt geacht.

Samenvattende geldt dat een invoeringsdatum van 1 september 2020 gehaald kan worden.

In afwachting van uw opdrachtbevestiging, verwacht ik u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,
de directeur generaal van de Dienst Uitvoering Onderwijs,

